

DE VROUW en de VOLKSDIENST

4

16 Lentemaand
1944

Wanneer men eenmaal met de leidende gedachten en het werk van den Nederlandschen Volksdienst heeft kennis gemaakt, gaat men het onbegrijpelijk vinden, dat deze organisatie pas anderhalf jaar geleden haar werkzaamheden begon, zóó noodzakelijk en beslissend is de arbeid, dien zij voor ons volk verricht, zóó juist en onmiddellijk overtuigend is haar uitgangspunt. Wat dit uitgangspunt inhoudt? Niets anders dan het welzijn van het volk: de bevordering van zijn gezondheid, zijn levenskracht, zijn levenswil. De Volksdienst raakt dus het leven zelf van ons volk, in zooverre hij dit leven beschermt, sterkt en helpt ontplooiën.

Daarom richt zich de belangstelling van den Volksdienst voornamelijk op moeder en kind. Zonder gezonde moeders geen gezonde kinderen, zonder gezonde kinderen geen glorierijke toekomst voor ons volk. Rijkdom, macht en aanzien baten niets als de volkskern is verziekt; de ondergang van een volk is dan nog slechts een kwestie van tijd. Gezondheid is dus een groote schat voor een volk en het is een geluk, dat wij die nog altijd in voldoende mate bezitten, want het is een kostbaar bezit, eigenlijk het eenige werkelijk belangrijke bezit in het leven, en daar het de moeders zijn, die dit bezit steeds weer doorgeven aan volgende generaties, concentreert zich het werk van den Volksdienst voor het grootste deel rondom de moeder en haar kind.

Wij denken daarbij allereerst aan de adviesbureaux voor moeder en kind. Hier wordt de jonge moeder met raad en daad terzijde gestaan bij de gezondheidszorg voor haarzelf en haar kind. Voorts aan de moedertehuizen, waar de moeders na doorstane moeilijkheden weer geheel op krachten kunnen komen, om gesterkt de plaats in hun gezin te hernemen. Dan aan de gezinshulp, die daar inspringt, waar de moeder haar taak tijdelijk niet „aan” kan en zelf om geldelijke of andere redenen niet voor een vervangster kan zorgen. Voorts aan de stationsdiensten, waar reizende moeders gelegenheid hebben, hun kinderen te voeden en te verschoonen. En niet te vergeten aan de sociale werksters, die zooveel goed werk verrichten in de gezinnen van hen, die eenigen moreelen steun bij het voeren van de huishouding noodig hebben.

Maar ook andere instellingen van den Volksdienst zijn voor de moeders van direct belang. De kleuterscholen hebben niet alleen een gunstigen invloed op de karaktervorming van de kleinen; zij zijn ook nuttig, doordat zij de moeders bij hun werk ontlasten. In dit licht kan men ook de kinderuitzendingen zien, al gaat het in de eerste plaats om de gezondheid van de jeugd. Trouwens, op zichzelf is dit al belangrijk genoeg, want de gezondheid der kinderen straalt op de ouders terug en geeft hun geloof aan de toekomst en nieuwe veerkracht. Zoo zal ook de jeugdtandverzorging van den Volksdienst een steeds belangrijker factor in de volksgezondheid blijken.

Natuurlijk, de Volksdienst is nog een jonge organisatie, en wat er tot nu toe is verwezenlijkt, beteekent niets vergeleken bij wat er komen moet om te

N.S.V.O. nieuws

Verantw. redactrice: J. Jansen-v. Balen

Redactie en adm.: Kruislaan 210, Amsterdam O.

Verschijnt tweemaal per maand

Postgno 320886

Tel. 5232

Foto: I. P. 2 R.S.

Hap zeit-ie!

doen, wat gedaan moet worden. Er zijn nog veel te weinig adviesbureaux, nog veel te weinig moeder- en kindertehuizen, nog veel te weinig sociale werksters en verpleegsters vooral, om ons heele volk met de instellingen van den Volksdienst te kunnen omvatten. De verpleegstersopleiding bij den N.V.D. en de mogelijkheid tot opname in de zustergemeenschap opent thans voor vele vrouwen en meisjes een prachtige gelegenheid, om in een specifiek vrouwelijk beroep een edele levenstaak te vervullen. Daarnaast zijn er nog talrijke andere mogelijkheden om in den Volksdienst goed en zinrijk werk te doen, bijvoorbeeld als sociale werkster, fröbelonderwijzeres, hulp in de huishouding, enzovoort.

Zoo ligt er vooral op de schouders van vrouwen in den N.V.D. een zware, maar dankbare taak. Dankbaar is die taak, want het gaat tenslotte om de gezondheid, dat is om de toekomst van ons volk.

En zijn wij niet juist daarom nationaal-socialist, om mee te bouwen aan een toekomst, die met de grootheid van ons volk in overeenstemming is?

**EVEN AANDACHT
VOOR DISTRICT...**

UTRECHT

De oprichting in 1939 bepaalde zich voorloopig eerst tot de stad Utrecht. We begonnen met 40 vrouwen. Al heel gauw, in Maart '40, kwam er nog een kring bij, in Amersfoort, die met 9 vrouwen begon. Er waren toen in het district Utrecht 2 zelfstandige kringen. Al heel gauw begonnen we ook in de omliggende plaatsen te werken en het duurde niet lang, of het district Utrecht stond op pooten. Na veel hobbelige wegen, waarop het N.S.V.O.-wagentje wel eens kraakte, zijn we op het oogenblik gekomen tot 1100 leden, verdeeld over 3 kringen, met totaal 40 groepen. Het ledental stijgt, hoewel langzaam, en we zijn er trotsch op, dat we er ook vrouwen hebben, wier man geen lid der Beweging is en die ook zelf geen lid zijn. G.

UIT MIJN LEVEN ALS KRINGLEIDSTER.
In het begin, toen de N.S.V.O. nog net een heel klein kindje was dat met kleine, wankelende pasjes begint te lopen, deden zich wel eens voorvalletjes voor, waar we toen erg boos om waren, maar waar wij nu, nu al die jaren er overgegroeid zijn, om kunnen lachen.

't Gebeurde me eens, dat ik, na een bijeenkomst, waar ik gewezen had op de plichten, die wij als nationaal-socialistische vrouwen hebben, een briefkaartje van een kameraadske kreeg, die me zeide van mijn drillmethodes niet gediend te zijn; zij wilde zichzelf zijn en blijven. Zij is uit onze gelederen getreden en veel woorden heb ik er niet over vuil gemaakt.

Een andere „bijzondere" gebeurtenis was de volgende. Op den wekelijkschen „N.S.V.O.-avond" stapte ik het kringhuis binnen en trof in de vestibule eenige kameraadskes, die me vroegen, waar „we" zouden zijn dien avond. „Boven, natuurlijk", antwoordde ik. Zij lachten en raadden me eens te gaan kijken. Ik naar boven en wat zag ik? De heele N.S.V.O.-kamer in puin! Men was aan het verbouwen gegaan en had vergeten de N.S.V.O. te gaan waarschuwen, dat de vergaderruimte voorloopig niet beschikbaar was. Even historisch is de volgende gebeurtenis, die men eerder in „andere", vóór-oorlogse kringen zou hebben verwacht.

De jongeren in de N.S.V.O. hadden een gymnastiekclubje gevormd. De wekelijksche oefeningen geschieden onder leiding van een kameraadske, dat

op turn-gebied ondervinding had. De vrouwen en meisjes oefenden in kort turnpakje. Op een goeden dag kregen we hierover aanmerkingen. Het zou niet volgens de goede zeden zijn, dat er in het kringhuis in badpakje werd geoefend; (de heeren kenden geen verschil tusschen turn- en badpak) er konden eens oogen zijn, die dit niet mochten zien. Ik heb daarna nog wekenlang iederen oefenavond als een „hellehond” voor de deur gezeten, opdat geen vreemde oogen een glimp naar binnen konden wagen. Ik voelde

mij toen zoo'n beetje lid van „Plicht en Deugd” of zooiets.

Veel zou ik nog kunnen vertellen van mijn belevenissen in de N.S.V.O. Het is bijna 5 jaren „geschiedenis”, maar het zou teveel zijn voor ons, nu, kleine blaadje.

Daarom besluit ik met den wensch, dat onze N.S.V.O. nog lange jaren mag bestaan en steeds verder mag uitgroeien tot de groote Vrouwen-Organisatie van Nederland.

K. G

UTRECHT. Vormingsbijeenkomst. 17 Februari hield het district Utrecht van de N.S.V.O. een vormingsbijeenkomst in de kleine zaal van den Stadsschouwburg, waar kameraadske Dika Lepping een voordracht hield over volksche handwerken.

Bij het binnenkomen leek de stemming bijna feestelijk. Alsof deze vormingsmiddag anders was dan andere soortgelijke bijeenkomsten. Waren het de kleuren van de kleine zaal, het zachte blauw van de stoelen en de heel lichte tinten van de wanden? Of konden het de groote takken van den prunus zijn, die dicht bij het podium in een groote vaas stonden te pronken en ons iets vertelden van het voorjaar dat weer komen gaat?

Er was iets, wat dezen middag ging maken tot eenige uren van blijde ontspanning in een lange reeks van werkdagen.

De bijeenkomst werd geopend door kamske Wilschut, waarna de waarnemend landelijke vormingsleidster, kamske Pattist, een kort woord sprak.

Het begrip „volksch” is den laatsten tijd populair geworden. Veel wordt het gebruikt, vaker nog misbruikt. Hoe het wel moet, zult U vanmiddag hooren.

U weet allen dat we met onze vorming nieuwe wegen zijn ingegaan.

Wij zijn begonnen, met onze vormingsbijeenkomsten op cultureel gebied, waarvan deze middag er een is. Binnenkort krijgen we een muziekmiddag en een tooneelvoorstelling. Hierdoor krijgen we nieuwe gedachten en nieuwen lust in ons werk. Dat is noodig, want er is veel te doen. Wanneer we allen per dag een uur werken voor de N.S.V.O., ieder naar kracht en geaardheid, wat zouden we dan een werk kunnen verzetten. Wat een invloed zou er van ons uitgaan naar buiten! Soms lijkt het of er een matheid gekomen is over allen in afwachting van de groote dingen die gebeuren gaan. Maar laat ons de handen uit de mouwen steken en meebouwen aan de toekomst van ons volk, onbeïnvloed door de gebeurtenissen om ons heen.

Hierna sprak kamske Dika Leppink.

Wanneer we een huis binnengaan, zullen wij er altijd terug vinden, de persoonlijkheid van de huisvrouw. Het kan er ongezellig en smakeloos zijn. Maar het is ook mogelijk dat we er onmiddellijk de huisvrouw weten, met een eigen persoonlijke smaak. Het is inderdaad noodig, dat we leeren onze eigen keus te bepalen. Niet iedereen echter staat even vast in z'n schoenen. Met te veel gemak slikken we, wat ons overal aangeprezen wordt. Ook al voelen we vaak bij intuïtie het volksvreemde in dit alles. Ons land lag te veel in den stroom van het internationale verkeer, waardoor onze oude volksche cultuur langzaam is verdoezeld. Wij kennen echter uit heel ouden tijd de ornament-versieringen van vaten en gebruiksvoorwerpen. Deze versieringen, die geen enkele symbolische betekenis hadden, dienden slechts om den vorm van het voorwerp te onderstrepen en het geheel te verfraaien. Anders is het met de runen die met hun symbolische betekenis getuigen zijn

van de groote verbondenheid die er was tusschen den mensch en de natuur. We zien den levensboom, zinnebeeld van nieuwe vruchtbaarheid en groei-kracht, het zonnerad, de manrune en zeer veel andere runen en huismerken.

Wanneer we met open oog door ons land gaan, dan zullen we deze teekens overal kunnen vinden. Op oude kerken en boerenhuizen, op geveltopteekens en in bovenlichten, als uitgezaagde lichtopeningen in deuren en luiken en in smeedijzeren hekken. Overal zullen wij ze vinden deze geheimzinnige, „geluk-aanbrengende” teekens. Veel van de innerlijke betekenis in dit alles is door den tijd verloren gegaan. Wij kunnen echter door bewuste toepassing van de oude vormen, nieuwe belangstelling wekken, voor dat wat tot onze kostbaarste cultuurgooederen behoort. En zoo komen wij tot een herleefde volksche kunst.

Vervolgens sprak Dika Leppink over de toepassing van al deze oude teekens in nieuwe volksche handwerken, waarvan wij vele voorbeelden vinden in oude merklappen en kleederdrachten. Onze handwerken moeten zijn, eenvoudig, zinnig en degelijk. Wij zullen ze maken van passend materiaal, dat, met de teekens die wij verwerken, volkomen moeten beantwoorden aan het doel waarvoor ze gemaakt worden. Een ieder zal de kleuren kiezen naar eigen, persoonlijke smaak, doch ook hier zullen we zien, dat elk volk z'n eigen kleuren heeft. Handwerken kan iedereen, maar we moeten leeren ons eigen persoonlijke stempel te drukken op het werk dat we maken. De echte volkskunst is leekenkunst. Wanneer wij die tezamen beoefenen kunnen wij in deze richting invloed uitoefenen op de industrie en zoodoende komen tot een nieuwen stijl in den komenden tijd.

In de pauze zong kamske v. d. Veen eenige liederen met ons, terwijl tot slot kam. Gevers declameerde. Na het zingen van het vrouwenlied werd deze leerrijke vormingsbijeenkomst gesloten.

GUDA KOPER-NIESTADT

VERSLAGEN VAN

BIJEENKOMSTEN EN DERGELIJKE

Kameraadske Kringleidsters, laat toch vooral telkens een verslagje maken van de gehouden bijeenkomsten, jaarmarkten, enzovoort, en zendt dit op aan de redactie van ons blad. Het behoeft nu immers, in tegenstelling tot vroeger, geen „mooi” verslag meer te zijn, alleen maar een opsomming van de belangrijkste feiten; wij maken er een kort berichtje van, en ieder kan dan lezen, wat in „haar” kring werd gedaan, terwijl de andere kringleidsters er weer eens iets nieuws uit leeren kunnen! Dus voortaan: meteen na een bijeenkomst een berichtje naar „N.S.V.O.-Nieuws”!

Wees gegroet volschoone lentetijd

J. A. Böhringer

Cath. van Rennes

The musical score is written for piano and consists of five systems of staves. Each system contains two staves (treble and bass clef). The music is in 3/4 time and B-flat major. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes. Dynamics include *p* (piano) at the beginning, *animato* in the middle, and *rall.* (rallentando) and *breed* (broad) towards the end. The score concludes with a double bar line.

Als de winter vlucht voor de lentelucht
 En de zon het nieuwe leven wekt;
 Als een bloesemkroon met haar teeder schoon
 In den hof de naakte twijgen dekt,
 Dan zingt al wat leeft en zingen kan verblijd:
 4 „Wees gegroet, volschoone lentetijd!”

Ja! ons harte gloeit nu 't viooltje bloeit,
 Nu ons 't madeliefje tegenlacht;
 En met blijden klank brengen w'onzen dank
 Voor der zonneglans, der bloemen pracht,
 Zoowerklink'ons vroolijk lied dan wijdenzijd:
 'k Heb u lief, o schoone lentetijd!

Een kameraadske, onze lezeressen welbekend door haar pennevruchten in „Nederlandsch Vrouwenleven”, was zoo enthousiast over de resultaten van een door haar geplaatste advertentie in ons blad, dat zij er een stukje over inzond, dat wij hieronder plaatsen:

RUILEN ZONDER HUILEN

Nee, dat had ik nooit gedacht: dat zoo'n klein ruil-advertentietje in het N.S.V.O.-Nieuws, dat eigenlijk maar zoo half voor de grap was geplaatst, zoo'n stroom van aanbiedingen zou uitlokken! Een ware zondvloed van brieven en briefkaarten stortte zich in mijn brievenbus; in alle deelen van het land bleken kameraadskes, en zelfs ook kameraden, ons sterk-besnoeide tijdschriftje te hebben doorgeneusd, en nu bereid te zijn daarop te reageeren.

En welk een bonte verscheidenheid van brieven! Keurige velletjes briefpapier met fraai gedrukte briefhoofden, waarop eenige zakelijke, machinaal geschreven volzinnen, en waaronder een zwierige, maar onleesbare handteekening. Of een half-velletje uit een oud schoolschrift van de kleine meid, waarover moeder-de-vrouw zich 's avonds laat nog gebogen heeft, en waarmee zij in ontroerende vertrouwelijkheid haar kameraadschappelijke hulp aanbood. Of: een rondschrijven van den Nederl. Landstand, doorgehaald, op welks achterkant een slimmerik mij

uitnoodigde met mijn wenschen en eischen voor den draad te komen.

Wat doet je dat goed om zoo onverwachts zooveel oprecht gemeente behulpzaamheid en werkelijke kameraadschap, zooals je die zelf ook voelt en bedoelt, te ondervinden, vooral wanneer al je vroegere vrienden, en ook al je familieleden-op-het-platteland helaas!, zwaar anti zijn.

Ja menschen, ik zou jullie zoo graag allemaal even persoonlijk antwoorden, maar het is mij niet mogelijk. Laat ik mogen volstaan met langs dezen weg (met de welwillende medewerking van de opstelster van ons blaadje) allen die mij schreven heel hartelijk te danken voor de zoo bereidwillig aangeboden hulp; de avondjurk heeft haar nieuwe eigenares al gevonden, en ook de ring is geruild voor een goed passenden. Het zou anders geen kwaad kunnen om in onze ruil-rubriek een speciaal kclommetje open te houden voor aspirant-„Goud om Staal”-ringen-ruilers en -sters, want daarvoor blijkt heel wat belangstelling te bestaan!

Er zijn zooveel kam.skes die nog voorwerpen bezitten, welke voor haarzelf weinig nut hebben, maar waar anderen vaak verschrikkelijk verlegen om zijn. Ik geef dezen kam.skes den welgemeenden raad: zet zoo'n kleine advertentie in het N.S.V.O.-Nieuws. U zult vast en zeker naar Uw zin slagen, want ik weet nu bij ervaring, dat het resultaat alle verwachtingen overtreft. Het succes is bepaald verbijsterend!

DIKA

Foto: I. P. 2 R. S. (behoort bij het artikel „De vrouw en de Volksdienst”)

HET ALLEREERSTE BAD

WIE RUILT!!

Een paar prima rijlaarzen O.K., maat 43 (gebruikt)
Een electrisch kookcomfoortje gebruikt, voor iets anders; bij vermelden waarvoor men wenscht te ruilen. Kamske Meck, Laplacestraat 31 A'dam (O.)

2 electrische apparaten, die bij bevestigen op de keukenkraan direct warm water geven (nieuw).
1 electrische melkkoker $\frac{1}{2}$ liter (gebruikt). Kamske Galjaard, Laplacestraat 31, A'dam (Oost).

Wie ruilt een buikband z.g.a.n. voor eenige flanellen of wollen japon? Mevr. R. de Beurs-Visser, Parklaan 34, Bilthoven.

Wie ruilt hoge bruine rijglaarsjes, maat 30, tegen lage meisjesschoenen, maat 36? Adres: Mej. Beekers, Floraliastraat 74, Oss (N.-B.).

Te ruilen: nieuw blauw met wit zomercomplet voor zwarten of donkerblauwen zomermantel. Maat 42. Kamske Verbeek-De Beer, Weimarstraat 330, den Haag.

Ter ruiling: 1 paar mooie bruine peau de suède schoenen, groote maat 39, voor een paar schoenen, maat 38. Kamske Frieling, Galileïplantsoen 105, Amsterdam (Oost).

Wie helpt een groot gezin van kameraad aan twee wollen dekens? Dringend om verlegen. Is ter ruiling aanwezig een vleeschmolen en staande dienbak (2 verdiepingen), desnoods met bijbetaling. Aanbiedingen bij kamske v. d. Werf, Soembastraat 60, Meppel.

Een paar donkerblauwe damesschoenen, maat 39, 1 paar bruine damesschoenen, maat 39 à 40, 1 beige mantelpak, maat 42, te ruilen voor iets anders. Kamske Haentjens-Dekker, Helmholtzstr. 10, A'dam (Oost).

Wie ruilt 10 knot goede bruine wol tegen een zwart mantelpak, maat 48 en 1 paar damesschoenen, maat 40, een stalen tennisracket en 30 knot wit katoengaren tegen fietsbanden, „Gazelle” of transportbanden? Kamske De Boer-Nottmeyer, Langweer 114, Friesland.

Kameraadskes, die iets te ruilen hebben, kunnen hiertoe een kleine advertentie opgeven ter plaatsing in ons blad. Adresseeren aan: N.S.V.O.-nieuws, Kruislaan 210, A'dam, in linkerbovenhoek van envelop schrijven: „Advertentie” en 50 ct. aan postzegels insluiten. Vanzelfsprekend mogen geen levensmiddelen ter ruiling worden aangeboden of gevraagd

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Regelmatig worden nieuwe boeken bij den reeds bestaanden boekenschat opgenomen. Zooals U weet, kan ieder kameraadske uit deze bibliotheek lezen; zij vraagt daartoe een boekenlijst aan (kosten 15 ct.) bij de „N.S.V.O.bibliotheek”, de Lairesestraat 152, Amsterdam, die een opgave bevat van de aanwezige boeken en aanwijzingen omtrent het leenen ervan.

In „Nederlandsch Vrouwenleven” van Oogstmaand 1943 werd op deze boekenlijst een eerste aanvulling gegeven; hieronder volgt een tweede aanvulling:

- 910 De wetenschap der Volkskunde, Prof. Dr. J. de Vries.
- 913 Neerland's grootheid in beeld, „In 't verleden ligt het heden.”
- 291 Beyer's leerboek der naaikunst, (2 x) Beyer.
- 316 De saga der oervaderen, H. F. Blunck
- 359 De verhouding van man en vrouw in den nieuwen tijd, J. C. Nachenius.
- 360 Nieuwe adel uit bloed en bodem, Dr. Walther Darré.

- 361 Het boerendom als levensbron van het Noorderas, Dr. Walther Darré.
- 467 Amerika in den strijd der Continenten, Sven Hedin.
- 468 Idee en gedaante van het Groot-Duitsche Rijk, Dr. Phil. Kurt O. Rabl.
- 469 Staatsch-Volksch, J. C. Nachenius.
- 537 Jong Vlaanderen marcheert, W. de Meyer en Jef Horemans.
- 538 Zangbundel van den Nationale Jeugd-storm.
- 771 't Stamhoudertje, J. C. Nachenius.
- 772 De speelman en zijn zoon, Jeanne de Bruyn.
- 773 De wonderbare wereld, Herman Teirlinck.
- 774 De wereld staat in bloei, Herman Löns.
- 663 Anno groet het leven, Peter van Groningen
- 775 Onder Boeren, Britten en Bantoes, Hans Jannasch.
- 776 Adat, M. A. M. Renes-Boldingh.
- 777 De jeugd van Francesco Commano, C. en M. Scharten-Antink.
- 778 Mölders en zijn mannen, Fritz von Forell
- 779 Griseldis, Herman Teirlinck.
- 780 Toen de jonge menschen aan de beurt kwamen, Hillis Crane.
- 912 Onderzoek naar den arbeid der gehuwde vrouw in Nederland, Dr. W. H. Posthumus v. d. Groot.
- 914 Die Sendung der Frau in der deutschen Geschichte, Irgang Ruth Köhler.

UIT ONS EIGEN LEVEN

Het volgende stukje werd ingezonden door een kameraadske.

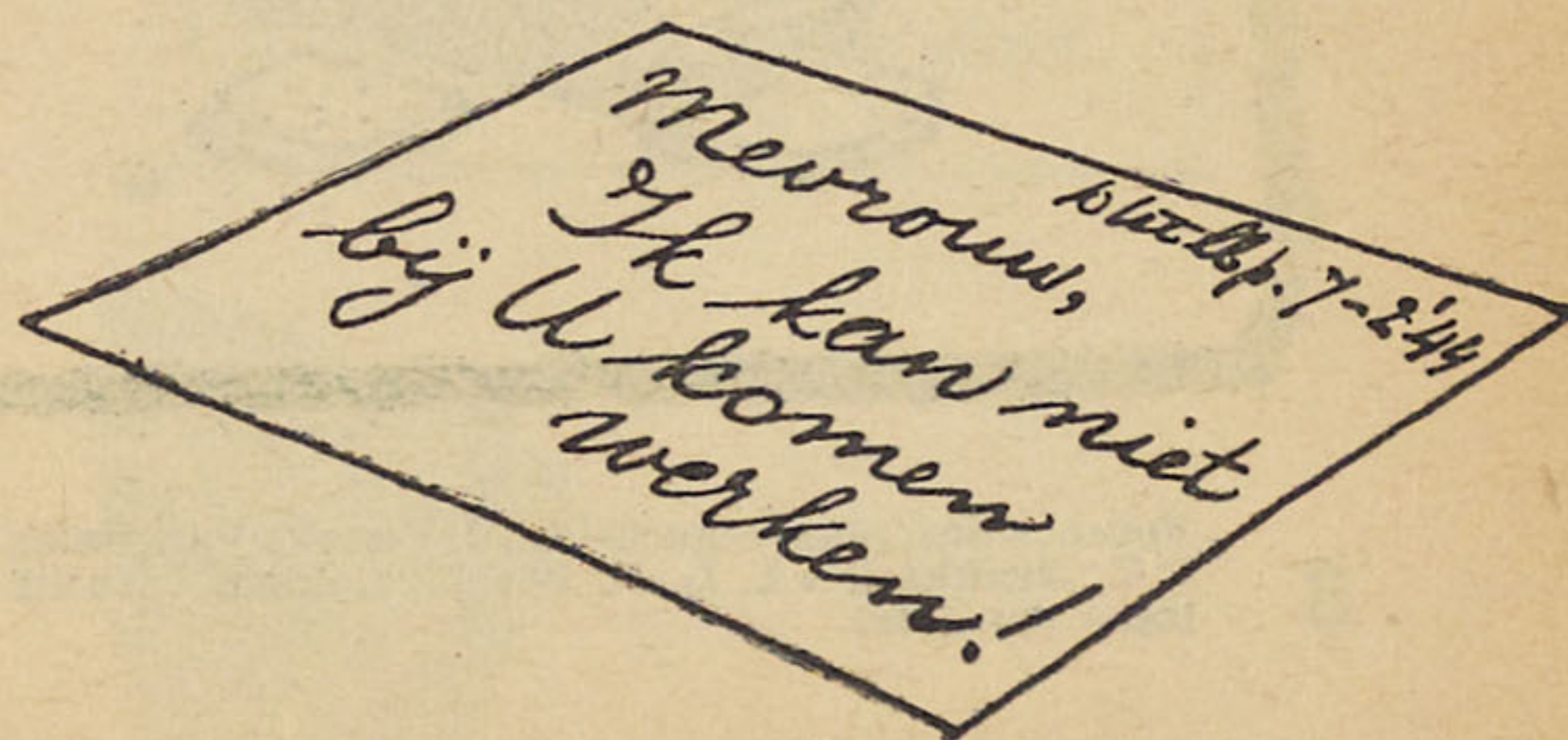

Waarom de werkster niet kwam

De jonge Germaansche Anwarterinnen van het D.R.K. zijn allen tezamen geroepen in de groote zaal van het prachtige berghotel, waar hun tijdelijke school is. De Wachtführerin staat op het podium en zegt met ernstige stem: „Vannacht is er een stad hier in de buurt zwaar gebombardeerd door Engelsche vliegers; er worden oproepen gedaan aan alle leden van het Roode Kruis zich vrijwillig te melden.” Alle 85 staan op. Er kunnen er echter maar 28 mee en die moeten in een uur gereed zijn. Geen koffertjes mee. Enkel vest, jas, mes, lepel en wat zakdoeken. Precies op tijd staan ze bij de auto, die hen de 90 km zal brengen, naar de stad, die een plaats van kommer en ellende geworden is. Al tientallen kilometers buiten de stad liggen de huizen in puin of zijn heelemaal uitgebrand door dien vreeselijken fosfor. In de stad zelf lopen huilende mensen rond, die zoeken naar vermisten of eigendommen onder het puin. De meeste huizen staan nog in vlammen, waardoor gevaar ontstaat voor instorten. Er is 'n dikke rook, vele mensen lopen met doeken of 'n verbandgaasje voor hun oogen. Ergens zijn de huizen ineengestort en dwars over de straat heen. 'n Paar oude menschjes met 'n koffertje in hun hand en tranen in de oogen, kunnen niet door dien chaos heen en de jonge meisjes helpen ze. Ook 'n blind geworden man en 'n oud moedertje worden geholpen en ze zeggen: „God moge het U vergelden”. De meisjes zijn diep onder den indruk, zoo dapper als deze mensen zich gedragen. Voort gaat het door de straten, die één vlammenzee zijn en de meisjes helpen, waar ze kun-

nen en als ze het station bereiken, schrikken ze er niet voor terug, de tunnel, die ieder oogenblik kan instorten, en waar blindgangers liggen, door te lopen, want er is 'n trein binnen met verlofgangers en die moeten soep en warme koffie hebben. Heerlijk vinden ze het om zoo het algemeen belang te dienen, met inzet van hun eigen persoonlijkheid voor de lijdende menscheid!

Als moeder van een dezer meisjes ben ik al langen tijd zonder hulp en doe ik alle moeite 'n werkster te krijgen voor een dag in de week. Het begint er op te lijken, dat ik nu slagen zal. Op mijn advertentie is 'n nette vrouw gekomen en heen en weer zijn naar beider genoegen, vragen en antwoorden gedaan. Alles is afgesproken, Vrijdag komt ze werken. Dan vraagt de vrouw: „Uit hoeveel personen bestaat uw gezin?” „Man en zoon” zegt de moeder van de Anwarterin. „Hé”, zegt de werkster, „hoe toevallig, ik heb ook alleen 'n man en 'n zoon.” „Ja”, zeg ik trots, „ik heb ook nog 'n dochter, zij is bij het D.R.K.” Als bij tooverslag verandert het gezicht van de werkster, ze staat op en gaat met korten groet heen. Den volgenden dag ligt er 'n briefkaart in de bus:

RECEPTEN

Een kameraadske zond ons de volgende recepten:

TULBAND (zonder boter)

125 g bloem of zelfrijzend bakmeel,
30 g custardpoeder,
50 g suiker,
2 lepels jam (of naar smaak koekkruiden, b.v. kaneel en nagelgruis, maar dan meer suiker)
 $\pm \frac{3}{4}$ dl taptemelk of water,
10 g bakpoeder,
iets zout.

Bloem en custard, zout en bakpoeder samen zeven. De melk, jam en suiker toevoegen en de massa roeren tot ze gelijkmatig is.

De vorm dun met boter besmeren, met paneermeel bestrooien en het deeg au bain Marie stoomen of in een matig warmen oven bakken.

CAKE (zonder boter)

$1\frac{1}{2}$ ons suiker,
250 g bloem,
ruim een kopje taptemelk,
een snuifje zout,
een pakje bakpoeder,
een volle eetlepel custard,
een vol lepeltje citroensap.

In een kom de suiker, het custardpoeder, citroensap en zout met de taptemelk glad roeren.

Vervolgens de bloem en het bakpoeder er door roeren. Den vorm insmeren met boter, bestrooien met paneermeel en daarin het beslag in een matig warmen oven bakken.

Op een vetvrij papier storten, maar den vorm erover laten staan tot de cake koud is.

STAMPPOT VAN WITTE KOOL MET KAAS.

2 kg aardappelen, 1 kg witte kool, 100 g of méér magere geraspte kaas, 2 dl taptemelk of taptemelkpoeder, zout en vet of margarine naar smaak.

Zet de geboende, gewasschen, in parten gesneden aardappelen op met zooveel kokend water, dat ze halverwege onder staan; leg er de fijn geschaafde of grof geraspte kool op en laat in de goed gesloten pan beide gaar worden ($\frac{1}{2}$ uur). Voeg hieraan toe de taptemelk; breng deze aan de kook en stamp de aardappelen met de kool doorelkaar; roer er dan de geraspte kaas door en maak het gerecht op smaak af met wat zout. Voeg naar smaak vet of margarine toe.

STAMPPOT VAN UIEN MET GEBAKKEN LEVER.

2 kg aardappelen, 1 kg uien, 150 g lever of nier, 2 dl taptemelk of taptemelkpoeder, 4 à 5 lepels azijn, 1 afgestreken lepel margarine of vet, zout.

Zet de geboende, gewasschen, in parten gesneden aardappelen op met een bodempje kokend water; leg er de schoongemaakte, in stukken gesneden uien op en laat alles samen in een goed gesloten pan op een zacht vuur gaar en bijna droog koken ($\frac{1}{2}$ uur). Snijd de lever in plakjes, wrijf ze in met wat zout. Haal ze door een beetje bloem en bak ze apart in de koekenpan met het vet of margarine bruin en gaar (ongeveer 20 minuten). Voeg aan de bijna drooggekookte aardappelen en uien de taptemelk toe. Breng ze aan de kook; stamp er de uien en de aardappelen mee fijn. Maak het gerecht op smaak af met wat azijn en zout. Presenteer de lever op een afzonderlijk schaaltje, met de afgemaakte jus er over heen.

STAMPPOT VAN KOOLRAAP MET BRUINE BOONEN.

$1\frac{1}{2}$ kg aardappelen, 125 g bruine boonen, 1 kg koolraap, 2 dl taptemelk of taptemelkpoeder, zout, vet of margarine naar smaak.

Zet de bruine boonen een nacht van te voren in ruim water te weeken. Kook de boonen met een klein stukje vet of margarine gedurende 20 minuten op het gas voor. Doe er het zout bij.

Laat ze verder in de hooikist of in couranten gaar worden (4 uur). Zet de geboende, gewasschen, in parten gesneden aardappelen op met een bodempje kokend water, leg er de geschildte in reepjes gesneden koolraap op en laat beide in de goed gesloten pan op een zacht vuur gaar en bijna droog koken ($\frac{1}{2}$ uur). Voeg de taptemelk toe; breng deze vlug aan de kook; stamp de aardappelen en de koolraap fijn. Roer losjes de gare bruine boonen er door. Laat alles samen goed heet worden en maak den stamppot op smaak af met zout en vet of margarine.

J. G. SISSINGH